

Sygnatura akt VI Ka 298/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 maja 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grażyna Tokarczyk

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak

SSO Marcin Mierz (spr.)

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r.

sprawy 1. **K. K. (1)** ur. (...)w K.,

syna Z. i J.

oskarżonego z art. 279§1 kk

2. **K. T. (1)** ur.(...) w K.,

syna J. i G.

oskarżonego z art. 291§1 kk

3. **Ł. T.** ur. (...) w K.,

syna J. i G.

oskarżonego z art. 291§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 12 listopada 2014 r. sygnatura akt IX K 598/14

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- na mocy art. 73 § 2 kk oddaje oskarżonych K. T. (1) i Ł. T. w okresie próby pod dozór kuratora,

- na mocy art. 45 § 1 kk orzeka wobec oskarżonych środki karne w postaci przepadku korzyści majątkowych osiągniętych pośrednio z przypisanych im przestępstw w kwocie po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych od K. T. (1) i Ł. T. oraz w kwocie 300 (trzysta) złotych od K. K. (1);

2. w pozostałym zakresie utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
3. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów postępowania odwoławczego, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 298/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 maja 2015 roku

Wyrokiem z dnia 12 listopada 2014 roku (sygn. akt IX K 598/14) Sąd Rejonowy w Gliwicach uznał oskarżonego K. K. (1) za winnego popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., a oskarżonych K. T. (1) i Ł. T. za winnych popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 k.k..

Apelację od tego orzeczenia wywiódł prokurator zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, w stosunku do wszystkich oskarżonych, tj. K. K. (1), K. T. (1) i Ł. T.. Wyrokowi temu apelujący zarzucił:

a) obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 73 § 2 k.k. poprzez jego niezastosowanie i nieorzeczenie względem oskarżonych K. T. (1) i Ł. T. środka probacyjnego w postaci dozoru kuratora, w sytuacji gdy orzeczenie tego środka było obligatoryjne z uwagi na fakt, że oskarżeni są sprawcami młodocianymi, względem których orzeczono kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania;

b) obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 45 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie i nieorzeczenie względem:

- oskarżonego K. K. (1) środka karnego w postaci przypadku korzyści majątkowej osiągniętej pośrednio z popełnienia przestępstwa, tj. przypadku kwoty 300 złotych uzyskanej przezeń ze sprzedaży skradzionego pojazdu marki F. (...) o nr rejestracyjnym (...);

- oskarżonych Ł. i K. braci T. środka karnego w postaci przypadku równowartości pośrednio osiągniętej z popełnienia przestępstwa korzyści majątkowej, tj. przypadku kwoty po 350 złotych uzyskanej przez każdego z nich z tytułu sprzedaży części pojazdu w punkcie skupu złomu.

Podnosząc te zarzuty, oskarżyciel publiczny wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez jego uzupełnienie o:

a) orzeczenie wobec K. K. (1) na podstawie art. 45 § 1 k.k. środka karnego w postaci przypadku kwoty 300 złotych osiągniętej pośrednio z popełnienia przestępstwa;

b) orzeczenie wobec K. T. (1) na podstawie art. 73 § 2 kk oddania go w okresie próby pod dozór kuratora oraz na podstawie art. 45 § 1 kk środka karnego w postaci przypadku kwoty 350 złotych osiągniętej pośrednio z popełnienia przestępstwa;

c) orzeczenie wobec Ł. T. na podstawie art. 73 § 2 kk oddania go w okresie próby pod dozór kuratora oraz na podstawie art. 45 § 1 kk środka karnego w postaci przypadku kwoty 350 złotych osiągniętej pośrednio z popełnienia przestępstwa.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się w pełni zasadna, czego efektem pozostawała zmiana zaskarżonego wyroku w sposób postulowany w środku odwoławczym oskarżyciela publicznego.

Zasadnie bowiem podniósł w apelacji oskarżyciel publiczny zarzut obrazę przepisu art. 73 § 2 k.k. przy orzekaniu przez Sąd Rejonowy o środkach probacyjnych względem Ł. T. i K. T. (2). Trafnie bowiem ustalił Sąd Rejonowy, że oskarżeni ci, stosownie do regulacji art. 115 § 10 k.k. posiadają w realiach niniejszej sprawy status sprawców tzw. młodocianych. W chwili popełnienia zarzuconego im czynu nie ukończyli oni lat 21. Czyn popełniony został pomiędzy 15 września 2013 roku i 4 października 2013 roku, a oskarżeni urodzili się w dniu (...) – K. T. (1) oraz w dniu (...) –

Ł. T.. W czasie czynu mieli oni odpowiednio 19 i 17 lat. Jednocześnie w czasie orzekania w pierwszej instancji żaden z nich nie ukończył lat 24. Sąd Rejonowy ustalając, iż pozostają oni sprawcami młodocianymi trafnie zastosował wobec każdego z oskarżonych przepis art. 70 § 2 k.k. orzekając o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonych wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności, lecz jak wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z powodu niedokładności wynikłej z pośpiechu nie rozstrzygnął o obligatoryjnym wobec młodocianych sprawców przestępstwa umyślnego w wypadku orzekania o warunkowym zawieszeniu wykonania kary dozorze kuratora, który orzeczony winien zostać wobec oskarżonych z mocy art. 73 § 2 k.k.. Mając powyższe na względzie sąd odwoławczy, z mocy art. 73 § 2 k.k. orzekł o oddaniu oskarżonych Ł. T. i K. T. (1) w okresie próby pod dozór kuratora.

Trafny okazał się także drugi z zarzutów apelacji prokuratora. Podobnie, jak i w przypadku pierwszego z zarzutów, ustalenia faktyczne sądu w części posiadającej wpływ na zaskarżone orzeczenie w zakresie kwestionowanym przez apelującego, pozostawały prawidłowe. Słusznie ustalił bowiem Sąd Rejonowy, że oskarżony K. K. (1) osiągnął z popełnionego przestępstwa pośrednio korzyść majątkową w postaci pieniędzy w kwocie 300 złotych, które otrzymał w zamian za sprzedaż skradzionego uprzednio przez siebie samochodu. Ze zgromadzonych dowodów wynika także, że oskarżeni Ł. T. i K. T. (1) osiągnęli z popełnionego przestępstwa pośrednio korzyść majątkową poprzez sprzedaż przyjętego samochodu w skupie złomu. Ponieważ w swoich relacjach wskazywali oni na różne kwoty otrzymane przez nich w zamian za oddany na złom pojazd, słusznie w apelacji postuluje prokurator, by na potrzeby rozstrzygnięcia niniejszej sprawy przyjąć kwotę najniższą ze wskazywanych, a to kwotę 700 złotych jako otrzymaną przez obydwu oskarżonych w zamian za sprzedaż pochodzącej z kradzieży rzeczy.

Słusznie także wskazuje w apelacji oskarżyciel publiczny, że w realiach niniejszej sprawy zastosowanie winien znaleźć przepis art. 45 k.k. poprzez orzeczenie wobec każdego z oskarżonych obowiązku zwrotu równowartości korzyści majątkowej uzyskanej pośrednio z popełnionego przestępstwa. Wydając zaskarżony wyrok Sąd Rejonowy nie orzekł bowiem wobec oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami im przypisanymi, bowiem w toku rozprawy pokrzywdzony A. R. oświadczył, że nie domaga się naprawienia szkody. W sytuacji tej, jak trafnie w apelacji argumentuje prokurator, odpadł warunek wyłączający orzeczenie przepadku korzyści majątkowej osiągniętej chociażby pośrednio z popełnionego przestępstwa, o którym to warunku mowa w art. 45 § 1 zdanie 2 k.k., wedle którego przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości nie orzeka się, gdy korzyść ta lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi. Skoro zatem pokrzywdzony oświadczył, że nie domaga się on naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, to korzyść majątkowa osiągnięta przez sprawców pośrednio z popełnionego przestępstwa nie podlega zwrotowi pokrzywdzonemu. Wobec okoliczności, iż jak wynika z relacji pokrzywdzonego, pojazd jego ubezpieczony pozostawał wyłącznie w zakresie ubezpieczenia OC, korzyść ta nie podlega zwrotowi także innemu podmiotowi, w szczególności ubezpieczycielowi. W tych warunkach, jak słusznie w apelacji podniósł prokurator, równowartości korzyści majątkowych osiągniętych przez każdego ze sprawców pośrednio z popełnionego przez każdego z nich przestępstwa podlegały obligatoryjnemu przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa z mocy art. 45 § 1 k.k.. Jednocześnie środek karny o którym mowa w art. 45 k.k. jako obligatoryjny „wyprzedza” fakultatywny środek przepadku równowartości przedmiotów pochodzących bezpośrednio z przestępstwa o którym mowa w art. 44 § 4 k.k..

Mając okoliczności powyższe na względzie zmienił sąd odwoławczy zaskarżony wyrok w ten sposób, że na mocy art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonych środki karne w postaci przepadku korzyści majątkowych osiągniętych pośrednio z przypisanych im przestępstw w kwocie po 350 złotych od K. T. (1) i Ł. T. oraz w kwocie 300 złotych od K. K. (1). Równowartość korzyści majątkowej osiągniętej przez oskarżonych K. T. (1) i Ł. T. z popełnionego przez nich wspólnie i w porozumieniu przestępstwa podzielona została pomiędzy nich równomiernie z uwagi na brak podstaw do przyjęcia, iż faktycznie osiągnięte korzyści przez każdego ze współsprawców różniły się wysokością. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 listopada 2011 r. (sygn. akt I KZP 16/11, OSNKW 2011/12/107, Prok.i Pr.-wkł. 2012/2/3, LEX nr 1027880, Biul.SN 2011/12/18) określony w art. 45 § 1 k.k. środek karny przepadku korzyści majątkowej albo jej równowartości orzeka się wobec współsprawców przestępstwa w częściach, w jakich według dokonanych ustaleń faktycznych przypadła im osiągnięta wspólnie korzyść majątkowa. W razie trudności z

dokładnym ustaleniem wartości udziałów w korzyści majątkowej osiągniętej przez poszczególnych współsprawców orzeka się przepadek tej korzyści lub jej równowartości w częściach równych.

W pozostałym natomiast zakresie nie dopatrując się powodów do zmiany lub uchylenia zaskarżonego orzeczenia wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach utrzymany został w mocy. Uwzględniając zasady słuszności, w punkcie 3 wyroku zwolnił sąd oskarżonych, którzy do zainicjowania postępowania przed sądem odwoławczym się nie przyczynili, od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, wydatkami obciążając Skarb Państwa.